

Meridianul

Fondat în anul 1996

Singurul Grup de Presă
din județul Vaslui

marintvv@gmail.com
www.marindumitru.ro

www.tvv.ro
Tel 0744 231380

editorial

Iași-Vaslui-Bacău-Leova

marintvv@gmail.com ♦ secretcvint@yahoo.com ♦ Vaslui - 0235 361 236 ♦ Bârlad - 0235 419 494 ♦ Iași - 0744 231 380

Redacția Vaslui: str. Frunzelor nr. 2 ✉ Redacția Bârlad: str. Republicii 190 ✉ Redacția Iași: str. Cuza Vodă nr. 2

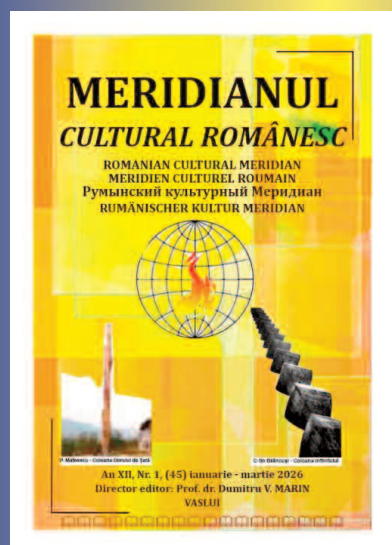
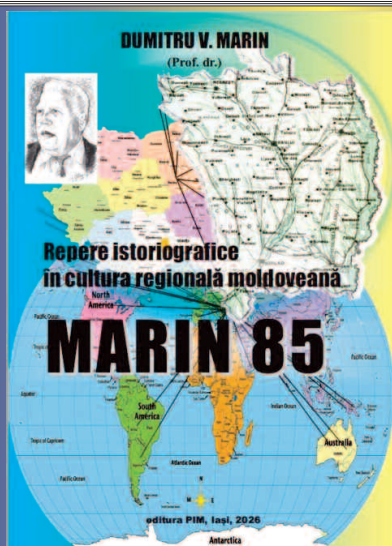
Am înțeles...

Ce-am mai înțeles eu, vă comunic și dumneavoastră spre învățătură. G. Coșbuc spunea „O luptă-i viața, deci te luptă” sintetizând astfel existența omenească. Rareori, chiar foarte rar, fericirea, bunăstarea vin de undeva din cer urmare a muncii înaintașilor. Orideunde și oricând oamenii sunt condamnați să lupte fie și numai mâncare, fie pentru înalte idealuri. Observăm simplu că omul are nevoie de mâncare, foamea îl împinge deci trebuie să și-o procure ori să aibă mijloace de a și-o procura. Prin urmare oricine și oricând trebuie să lupte pentru viața sa, adică muncind. 10 ani viața îl răsfășă pe om, 20 îl răsfășă, 30 îl pune serios la muncă, 40 îl distruge încet încet. Din păcate nu știm cine ne aduce pe pământ, adică avem viață, nu știm când viața ne scoate din societate. Cei care au norocul și puțința să rămână în atenție publică, trăiesc mai mult, mai cu folos, mai intens. Atâția alții însă fac umbră pământului degeaba.

Am înțeles că nu întotdeauna te poți afla în fruntea bucatelor, că gloria e pe rând și unii nu au parte de ea niciodată. Prețuirea oamenilor este lucru rar, dușmănia e de drept public. Cum se zice nimeni nu împărățește lumea și cei mai mulți se bucură că mănâncă, beau și dorm pe săturate. Am mai înțeles că prietenia este mereu perisabilă. Eu personal m-am bucurat de puțini prieteni și din orgoliu spun că cei 1277 de colaboratori îmi sunt și prieteni. Prietenia este cea mai lipsită de substanță valoare umană.

Am ajuns la o vârstă de luat în seamă (85 de ani) împrejurul căreia roiesc și fluturi și albine și muște verzi ba chiar și niște șerpi. Dacă le dau atenție pot auzi zgomotul lor deci îi valorizez. De aceea nu prea dau nume ale unor măgari care se scarpină de copacul vânjos.

Am înțeles mult mai multe dar astăzi încerc să fiu printre înțelepți.

Cuprins:

- /Ora de istorie pag.2
- /Cronica săptămânii pag.5
- /Cultură-Umor pag.8
- /Colțul de poezie pag.10
- /Publicitate pag.11

D.V. Marin este astăzi TEZAURUL UMAN VIU al județului (prof. dr. Luminița COZMEI, Ziua Presei Vasluiene)

ora de istorie

ISTORIA ÎN IMAGINI

Dublin, Irlanda 1966 - strângând cărbuni

(sursa foto:History photographed.com)

Photo by David Peat, Glasgow 1968

(sursa foto:SnapshotofHistoryPhoto by David Peat)

**Martți, 28.04.2026 a avut loc
Simpozionul Internațional
Omagiu Cărții și Culturii
Vasluiene,
ediția a XVIII-a,
Vaslui 2026**

Detalii pe
<https://www.facebook.com/profile.php?id=100015854628741>

Arta ca expresie a adevărului: Iosif Iser

În galeria marilor artiști ai României moderne, Iosif Iser ocupă un loc aparte prin forța expresivă a creației sale și prin capacitatea de a transforma realitatea în limbaj artistic profund personal. Pictor, desenator și grafician de excepție, a traversat una dintre cele mai frământate perioade ale secolului XX, transpunând în opera sa atât tensiunile sociale și politice ale epocii, cât și fascinația pentru lumea orientală, pentru chipul uman și pentru dimensiunea autentică a vieții.

Personalitate complexă și independentă, a contribuit decisiv la înnoirea artei românești, impunând un stil recognoscibil prin monumentalitatea formelor, vigoarea desenului și expresivitatea cromatică. Fie că a realizat caricaturi cu mesaj social, portrete, peisaje sau compoziții inspirate din universul dobrogean și balcanic, a rămas fidel unei concepții artistice întemeiate pe sinceritatea expresiei.

Născut la 21 mai 1881 la București, Iosif Iser și-a petrecut copilăria în satul Boteni din județul Argeș, unde tatăl său administra o moară. Primele clase le-a urmat la Pitești, avându-l coleg pe viitorul poet Ion Minulescu, apoi a studiat la Liceul „Petru și Pavel” din Ploiești.

Încă din adolescență a manifestat o atracție puternică pentru desen, pasiune care avea să-i definească întreaga existență. Mai târziu avea să mărturisească faptul că prin desen poate fi „cuprins infinitul lumii”, mărturisire ce sintetizează modul în care înțelegea actul artistic.

În 1898 participă la o expoziție școlară cu studii și portrete realizate după natură, remarcându-se prin siguranța liniei și finețea observației. Dorința de a se forma într-un mare centru artistic european îl conduce la München, unde familia îi permite să plece cu condiția de a urma studii de arhitectură.

Curând însă, atras definitiv de pictură și desen, Iser abandonează studiile de arhitectură și urmează cursurile Academiei Regale de Arte Frumoase din München între 1899 și 1904. Deși mediul academic conservator îl dezamăgește, anii petrecuți în capitala Bavariei îi deschid accesul către marile muzee, expoziții și viața culturală europeană, contribuind decisiv la formarea unei solide culturi artistice.

Revenit în țară în 1905, din cauza dificultăților financiare ale familiei, începe să lucreze ca desenator la ziarul „Adevărul” și colaborează cu mai multe publicații ale vremii. În scurt timp, caricaturile și desenele sale satirice îi aduc notorietate.

Spirit lucid și incomod, surprinde cu ironie corupția, demagogia și contradicțiile vieții politice românești. Prin simplitatea compoziției și forța desenului, grafica sa transformă observația socială într-un discurs critic de mare expresivitate. Printr-o remarcabilă economie de mijloace plastice, reușește să transmită tensiunea socială și dramatismul epocii într-o manieră directă și memorabilă.

Influențat de arta modernă franceză, pe care o descoperise încă din perioada studiilor de la München, Iser pleacă la Paris în 1908. Se înscrie la Academia Liberă Ranson, unde rămâne până în 1911, intrând în contact cu efervescența culturală a capitalei franceze. Colaborează cu publicații importante precum „Le Rire” și „Le Témoin”, experiență care îi consolidează stilul și îi lărgeste orizontul creator.

Întors în România, își reia activitatea publicistică și colaborează cu revista „Facla” și alte publicații importante. În această perioadă creează unele dintre cele mai puternice lucrări de grafică socială și politică din arta românească. Caricaturile sale, concentrate adesea în jurul unui singur personaj simbolic, impresionează prin forța expresiei și prin claritatea mesajului.

Un moment esențial în evoluția sa artistică îl reprezintă contactul cu Dobrogea. În 1913, fiind mobilizat într-un regiment de infanterie staționat în această regiune, descoperă o lume care îl fascinează profund: lumina sudului, peisajele aride, chipurile tătarilor și farmecul oriental al locurilor. Dobrogea devine de atunci una dintre sursele majore de inspirație ale operei sale.

După Primul Război Mondial călătorește la Constantinopol, experiență care îi transformă sensibilitatea cromatică. Lumina Bosforului și atmosfera levantină îi îmbogățesc paleta și aduc picturii sale o căldură nouă și vibrantă. Expoziția „Constantinopol – Curtea de Argeș”, organizată în 1920, marchează afirmarea unei noi etape în creația sa. Publicul descoperă acum un creator preocupat nu doar de critica socială, ci și de atmosfera mediteraneană și de frumusețea vieții cotidiene.

În același an pleacă din nou la Paris, hotărât să se afirme pe scena artistică internațională. Participarea la prestigiosul Salon d'Automne, unde expune lucrarea „Familie de tătari”, reprezintă un moment decisiv în cariera sa.

În capitala Franței intră în contact cu artiști importanți ai epocii, precum Constantin Brâncuși și André Derain. Frecventează totodată cercul de la Bateau-Lavoir, unul dintre centrele avangardei europene, unde activa și Pablo Picasso.

Deși receptiv la influențele moderne europene – expresionism, fovism sau postimpresionism – Iser nu își pierde niciodată identitatea artistică. Din contactul cu operele lui Paul Cézanne sau ale altor maeștri occidentali își rafinează limbajul plastic și structura compozițiilor, însă rămâne fidel propriei sensibilități.

(continuare în numărul viitor)
Bibliotecar, Luciana Macovei

Iosif Iser - Arlechin

... 3 proprietăți vasluiene:

- **Dimitrie Cantemir** cu care se împăunează istoria locală;

- **Constantin Tănase** care nu e tatăl Festivalului Umorului (pe care l-am făcut noi), ci, un mare artist bucureștean. Teatrul de revistă i-a datorat multe trepte în evoluție. Emblemă de răs... care nu ne face de răs.

- **DVMarin**, cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile.

Dimitrie Cantemir a crescut la Constantinopol și a migrat în Rusia; Născut într-o comună, **Constantin Tănase** a înnobilit capitala și țara cu ta-lentul său. **Dumitru Marin** cel mai important reprezentant cultural din ultimii 53 de ani, s-a născut la Giurgioana-Bacău, dar opera lui a ajuns în 32 de țări, singurul care a muncit în și pentru Vaslui.

Și alții care-s mai reprezentativi, tot adoptați sunt.

Mândria vasluienilor pare destul de feștelită!!!

Dumitru V. Marin

În ziarul Meridianul a început publicarea în serial a noului volum „Cotitura... de la Cotul Donului” de prof. dr. Dumitru V. Marin

**COTITURA...
DE LA COTUL DONULUI**
(sau, locul de unde a început schimbarea lumii)
Război - dragoste – tragedie – istorie - viață
Timpuri în momente alternative

(continuare din numărul trecut)

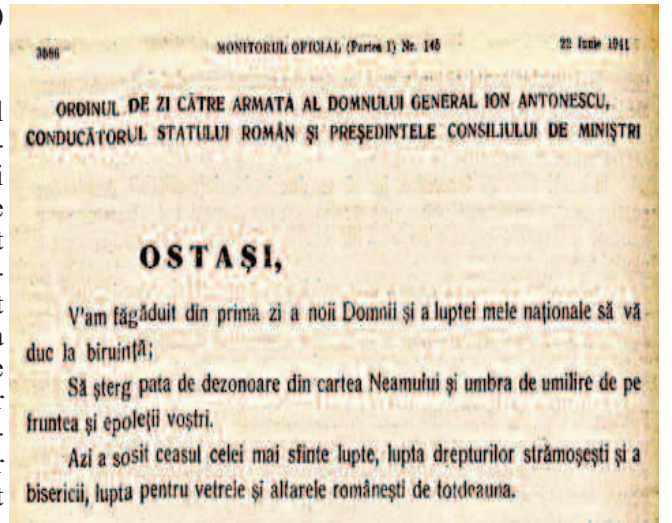
k. Articole primite la MCR/ I. Antonescu, rev. Art-emis

Opinia generalului Ioan Dan despre „Procesul Marii Trădări Naționale” este edificatoare: „Un proces judiciar [...] care s-a desfășurat în condițiile unui total dispreț față de legi nu poate să rămână în istorie ca definitiv judecat”[7]. În mai 1946, nu au fost condamnați doar oamenii, oficialii regimului Antonescu, a fost condamnat un regim, a fost condamnat principiul elementar al existenței fiecărui popor, acela al apărării pământului strămoșesc. După aprecierile judecătorilor de atunci, corolarul gravității faptelor comise de Mareșalul Ion Antonescu a fost tăria și curajul său de militar patriot de a afirma demn: „Prefer mai bine să mor în mocirlă în România Mare, decât în paradis în România mică”. „Domnule Președinte și Onorat Tribunal, s-a dat aici, în fața poporului nostru, a istoriei noastre și a conștiinței universale, un penibil și trist spectacol. Majoritatea foștilor mei colaboratori au găsit că este de demnitatea lor și a neamului nostru să se desolidarizeze de guvernarea la care au participat. Eu, Onorat Tribunal, declar solemn, în acest ceas, că, în afară de crime și furturi, mă solidarizez și iau asupra mea, toate greșelile pe care, cu știința sau fără știința mea, le-am făcut”[8]. În pofida negațiilor și a scepticismului unora, omul contemporan caută adevărul, așa relativ cum este.

Execuția, după aprecierile făcute de mai mulți istorici, dintre care se evidențiază opinia regretatului istoric Gheorghe Buzatu, a fost: „un spectacol-măcel, la care Mareșalul și trei dintre colaboratorii săi principali (Mihai Antonescu, Const. Piky Vasiliu și Gh. Alexianu) au « cooperat din plin », căci cu toții, au dovedit că au știut să moară!”[9]. [...] Filmul execuției de la Jilava „provoacă involuntar admirația dar nu față de «justițiarilor» anului 1946, ci față de „criminalii de război”, cum au fost supranumiți condamnații”[10]. Testamentul politic al Mareșalului, expus în ultima ședință a „Tribunalului”, din care redau un scurt fragment, ar trebui să ne pună pe gânduri, el fiind la fel de actual astăzi, poate, chiar și în viitor: „Scump popor român, [...] Acest război care s-a sfârșit cu înfrângerea Germaniei, nu va pune capăt conflictului mondial început în anul 1914. Prevăd un al treilea război mondial, care va pune omenirea pe adevăratele ei temelii sociale. Ca atare, dvs. Și urmașii dvs. Veți face mâine ceea ce eu am încercat să fac astăzi, dar am fost înfrânt! Dacă aș fi fost învingător, aș fi avut statui în fiecare oraș al României. Cer să fiu condamnat la moarte și refuz, dinainte orice grațiere. În felul acesta voi muri pe pământul Patriei, în schimb voi, ceilalți, nu veți fi siguri dacă veți mai fi aici când veți fi morți”[11].

„Spune-i Regelui că-i mulțumesc. Mi-a oferit prilejul să mă așez, cu un minut mai devreme, în rândul celor ce s-au jertfit pentru binele și onoarea acestui Neam”.

Luându-și rămas bun de la fostul său colaborator, Gh. Lecca, Mareșalul i-a spus: „Te du cu bine, Lecca! [...] Mi-ai fost un colaborator credincios și nu te-ai desolidarizat de mine. Urmează calea pe care ți-a hărăzit-o propriul dumitale destin. Ți-ai făcut pe deplin datoria. Spune-i Regelui că nu plec supărat pe el și că l-am iertat. Mai mult, spune-i că-i mulțumesc. Mi-a oferit prilejul să mă așez, cu un minut mai devreme, în rândul celor ce s-au jertfit pentru binele și onoarea acestui Neam”[12]. Lecca nu a mai apucat să-și ducă misiunea la bun sfârșit, murind la scurtă vreme, dar mesajul a fost transmis regelui prin

colonelul Ionescu, camarad de închisoare cu Lecca. „Gestul de iertare al Mareșalului către rege, din pragul veșniciei, poate avea o dublă semnificație: recunoștința pentru o moarte eroică în locul unei existențe ignobile și inutile într-o închisoare, dar și sensul adânc, creștinesc, al omului ce pleacă din această lume cu sufletul împăcat și liniștit, fără a lăsa în urmă ură și răzbunare”. Cu o zi înainte de împlinirea vârstei de 64 de ani, Mareșalul, împreună cu Mihai Antonescu, Gheorghe Alexianu și generalul Pichi Vasiliu au fost supuși unei „execuții-măcel”. Demnitatea de care a dat dovadă Mareșalul în fața plutonului de execuție reiese chiar din ultimele sale cuvinte, pronunțate în fața plutonului de execuție: „Domnilor, suntem gata! Ochiți cum trebuie! Trăiască România! Foc!”

În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, nu doar evreii au suferit, nu doar ei au murit nevinovați, ci și ne-evreii - iar aceștia au fost cu mult mai numeroși - în țările de sub influența sovietică supraviețuitorii evrei s-au metamorfozat în călăii-emeriti ai goim-ilor. Insistențele excesive, insolente și zgomotoase ale unor organizații evreiești, nu doar împotriva reabilitării, ci chiar a „necondamnării” mareșalului Ion Antonescu, pretențiile acestora ca portretul Mareșalului să fie eliminat până și din galeria prim-miniștrilor României, constituie încălcarea grosolană și inadmisibilă a oricărui uzanțe diplomatice, un act de ștergere a memoriei românilor și un abuz inacceptabil, de falsificare brutală a istoriei. Cercetarea și reanalizarea evenimentelor în stare de luciditate pentru ceilalți protagoniști învinși ai celui de-Al Doilea Război Mondial este posibilă, dar pentru mareșalul Ion Antonescu este interzisă! Găsiți domniile voastre răspunsul adecvat la această dilemă.

Până și „regelui play-boy” Carol al II-lea i-au fost neînnumate, cu onoruri oficiale, rămășițele pământești. Și ale Elenei Lupescu. Și ale Anei de Bourbon-Parma (niciodată regină a României - n.a.). Oare ale Mareșalului unde or fi? Exprimarea dubitativă ascunde în ea germeni deosebit de destructivi, iar alăturarea unor nomina odiosa - regele Mihai, camarila Trădării Naționale de la 23 august 1944 și omologii lor postdecembriști, nevrednici și condamnați distrugători ai României - constituie o amalgamare intenționată, o tehnică a colajului, unde pot fi regăsite deopotrivă personalități, dar și personalități, oameni onești, dar și bandiți de drumul mare. Este o „mlaștină” reprobabilă, unde se mociresc „specialiști” de conjunctură, „rolerii” contemporani gen Boia, Cioroianu sau expirații gen Neagu Djuvara...

(continuare în numărul următor)

apariții

D.V. Marin este astăzi TEZAURUL UMAN VIU al județului (prof. dr. Luminița COZMEI, Ziua Presei Vasluiene)

Bătrânețea din perspectiva psihologică

Bătrânețea fiziologică, în care procesul îmbătrânirii se derulează treptat, printr-o regresie lentă, cu involuție înefabilă spre deznodământul final, fără a fi interferat de boală. Este așa zisa senectute verde (bătrânețe verde, sănătoasă), durata acesteia în timp fiind dictată de zestrea genetică, de modul și stilul de viață pe care persoana în cauză l-a adoptat în timpul vieții și în egală măsură de mediul în care a trăit.

Aici este locul unei precizări: întreaga industrie farmaceutică orientată către combaterea fenomenului de îmbătrânire nu face decât să amelioreze pentru moment condiția fiziologică, urmată imediat de un rebound care poate agrava fenomenele inițiale, firești, modificând evoluția îmbătrânirii fiziologice și prin urmare, făcând mai mult rău decât bine. Secretul menținerii trendului fiziologic natural constă în adaptarea stilului de viață la posibilitățile organismului pentru fiecare etapă, și nu panacee farmaceutice.

Bătrânețea patologică, în care procesului de îmbătrânire i se adaugă diverse boli cronice și degenerative care-i precipită involuția și disfuncționalitățile caracteristice, complicând-o prin adăugarea neputinței și suferinței. Situație de nedorit, pentru că aici apare dependența medicală și socială, ca să nu mai vorbim de impactul psihologic care poate modifica fundamental comportamentul vârstnicului.

Bătrânețea din perspectiva psihologică

Involuția biologică relatată anterior are un răsunet direct și nemijlocit asupra comportamentului persoanei în cauză. Aceasta constă în modificarea percepției și reacției sale la realitățile concrete, de unde va decurge și atitudinea și comportamentul vârstnicului în contextul în care trăiește. Pe cale de consecință, este de așteptat ca și la nivel psihologic să se înregistreze așa zisa vârstă de regresivitate psihică în cadrul căreia se observă un declin în ceea ce privește adaptarea la mediul în care vârstnicul viețuiește. Pentru că asociat scăderii acurateței percepției și reacției la stimulii din mediul înconjurător, apar o serie de procese psihice particulare, neîntâlnite până atunci, care ar putea fi sistematizate în felul următor:

- degradarea senzorială - are la origine modificări organice ce afectează în mod diferit cele 5 simțuri ale omului. Astfel, văzul înregistrează cel mai frecvent o tulburare de acomodare sub formă de prezbiopie prin pierderea elasticității cristalinului, sau unele fenomene degenerative care pot merge până la cecitate. Acuitatea auditivă este afectată sub aspect fonematic, în care distincția sunetelor și cuvintelor devine dificilă, prin urmare înțelegerea lor este influențată. Sensibilitatea tactilă își pierde treptat acuratețea, de aici și excitabilitatea senzorială care diminuează treptat în sensul scăderii vitezei și timpului de reacție. Mai puțin afectate par să

fie gustul și mirosul, care pentru unele persoane în vârstă este chiar mai viu fără să existe o explicație plauzibilă a fenomenului.

- degradarea principalelor procese psihice - sunt fenomene care se referă direct la memorie, judecată și capacitatea de concentrare, la care se adaugă lentoarea unor procese cerebrale asociate acestora: atenție, gândire și exprimare verbală. Fiecare din aceste aspecte sunt diferite ca intensitate și în timp. De obicei memoria de lungă durată este păstrată aproape nealterată, cel mai frecvent fiind afectată memoria de scurtă durată, ceea ce denotă o reducere treptată a capacității de memorare. Astfel vârstnicul mai lesne își amintește de evenimente din copilărie, adolescență sau viața activă decât de evenimentele imediate care au loc în viața cotidiană, realități consacrate prin butadele; „ce-ai iubit la tinerețe nu mai uiți la bătrânețe” sau „bătrânul (de la o anumită vârstă) este persoana care află lucruri noi în fiecare zi”.

Cert este faptul că pe măsură ce se înaintează în vârstă, capacitatea de concentrare se reduce treptat, atenția devine superficială și neselectivă, asocierea cognitivă, gândirea în ansamblul ei, ca și capacitatea de exprimare devin din ce în ce mai lente, mai ales la persoanele de vârstă înaintată (peste 75 de ani).

- modificarea afectivității și personalității - reprezintă cea de a treia categorie de alterări de ordin psihic, care de fapt decurge din primele două. Ea constă în fapt, în apariția unor stări noi, sau accentuarea unor stări preexistente, cum ar fi: emotivitatea exagerată (bătrânii plâng ușor), nervozitatea și chiar irascibilitatea generate de frustrarea determinată de neputință și teamă. Aceste stări vor fi la originea unor atitudini ca; negativism, încăpățănare, lipsă de cooperare, până la exacerbarea unor capricii.

Ca și în cazul vârstei biologice și în plan psihologic diferențele dintre indivizi sunt notabile, ceea ce l-a făcut pe James Birren să vorbească despre vârstă psihologică ca fiind distinctă de vârstă cronologică. Chiar dacă vârstă psihologică este puternic influențată de statusul biologic, ea are particularități individuale însă, mai ales atunci când degradarea biologică este accentuată de boli cronice și degenerative.

Ceea ce au căutat cu obstinție să demonstreze gerontologii a fost paralelismul între vârstă și funcțiile psihice. Studiile efectuate au arătat că sub aspect psihic

nu se poate face separația între procesele îmbătrânirii și efectele determinate de experiențele de viață. De asemenea, toate testele de inteligență au dat greș când a fost vorba de a demonstra o corelație cu factorul vârstă. Toate acestea se datorează capacității adaptative ale funcțiilor sistemului nervos care par să iasă din sfera biologică pură și se dezvoltă pe măsura apariției diverselor deteriorări, evident, cu scopul compensării acestora.

Prin urmare, în opinia psihologilor vârstă psihologică ar fi definită de nivelul capacităților adaptative ale vârstnicului, ce presupune un ansamblu de mecanisme care permit compensarea deteriorărilor biologice. Cea mai bună dovadă în sprijinul acestei definiții este faptul că senescența nu se instalează brusc, are un parcurs de schimbări prealabile și adaptări, care acționează compensator așa încât, unele deficite biosihice să fie echilibrate prin experiență și maturizare, ceea ce, nu rareori, dă valoare bătrâneții.

În acest context, scăderea vigoarei fizice și vitalității se compensează printr-o mai bună coordonare psihică. Scăderea afectivității se compensează printr-un echilibru în atitudine; mai calculat, mai ponderat, mai nuanțat, ceea ce-l face pe vârstnic mai obiectiv, așa încât, antrenarea vârstnicului în activități sociale utile poate compensa în plan personal retragerea din activitatea profesională, iar în plan social poate fi extrem de benefică, de aici și zicala populară „cine n-are un bătrân să și-l cumpere”.

Cu toate acestea procesele adaptative nu sunt uniforme. Ele împart vârstnicii în două categorii; o categorie în care procesele adaptative încep încă din tinerețe și ajung să se integreze perfect în noile realități pe care bătrânețea le aduce și o categorie de indivizi inadaptabili, la care procesele compensatorii nu funcționează, făcându-i să devină negativisti în atitudine, refuzivi în a accepta noua condiție dictată de vârstă cronologică, ceea ce în fapt agravează și statusul lor biologic. Această ultimă categorie se impune a fi asistată social, pentru că foarte repede bună parte din aceste persoane devin probleme sociale, în care unele atitudini ca: alcoolismul, sinuciderile și vagabondajul și alte situații asemănătoare, devin adevărate drame ce se adaugă fenomenelor negative ale societății.

dr. Valeriu Lupu

Joi, 26 septembrie 1996 Anul I Nr. 1 39/96 300 lei

MERIDIAN

VASLUI - BĂRLAD

INDEPENDENT • IMPARTIAL

Telefoane pentru cititori: 31.29.23 • 41.94.94

Horoscopul lunii

<p> Berbec (21 mar - 20 apr) <i>Luna aceasta aveți ocazia să câștigați niște bani.</i></p>	<p> Taur (21 apr - 21 mai) <i>Se întrevăd noi posibilități antreprenoriale.</i></p>	<p> Gemeni (22 mai - 21 iun) <i>Vă pregătiți pentru întâlnire cu un vechi prieten sau o călătorie.</i></p>	<p> Rac (22 iun - 22 iul) <i>Deja putem vorbi de începuturi noi. Nu vă neglijați familia.</i></p>	<p> Leu (23 iul - 22 aug) <i>Trebuie să te ocupi un pic și de gospodărie. Sănătatea este bună.</i></p>	<p> Fecioară (23 aug - 22 sept) <i>Nu te gândi la bani. Ei vin de la sine dacă te concentrezi pe muncă.</i></p>
<p> Balanță (23 sept - 22 oct) <i>Ca să fii de acord cu tine însuși ai făcut multe eforturi.</i></p>	<p> Scorpion (23 oct - 21 nov) <i>Discernământul s-a împotmolit undeva. Trebuie să-ți analizezi atitudinea.</i></p>	<p> Săgetător (22 nov - 20 dec) <i>Oboseala și eforturile muncii dau roade de care începi să te bucuri.</i></p>	<p> Capricorn (21 dec - 20 ian) <i>Ai depășit situații grele în această viață. Luna aceasta va fi calmă.</i></p>	<p> Vărsător (21 ian - 20 feb.) <i>Ți-ai aranjat problemele dar financiar nu reușești încă.</i></p>	<p> Pești (21 feb. - 20 mart.) <i>Planuri de călătorie îți vor ocupa tot timpul în această lună.</i></p>

D.V. Marin este astăzi TEZAUURUL UMAN VIU al județului (prof. dr. Luminița COZMEI, Ziua Presei Vasluiene)

Inerția istorică din România a creat „sistemul”

După 1989, România nu a pornit de la zero. Structurile de putere – administrative, economice și chiar mentale – au fost, în bună măsură, continuate sau adaptate din perioada comunistă. Rețelele informale, capitalul relațional și reflexele de control birocratic au supraviețuit schimbării de regim. În acest context, formațiunile politice provenite din Frontul Salvării Naționale, din care derivă ulterior PSD, au beneficiat de un avantaj instituțional și de continuitate. Nu este vorba neapărat de o „conspirație”, ci de o inerție istorică: oamenii formați într-un sistem au fost cei care au administrat tranziția.

Criticii susțin că aceste continuități au inclus și elemente provenite din fostele structuri de securitate, fie direct, fie prin rețele de influență. În anii '90 și 2000, acuzațiile privind legături între politică, servicii și mediul economic au fost recurente, dar rareori clarificate definitiv. În acest sens, PSD – ca partid dominant în multe perioade – a fost adesea perceput ca principalul beneficiar și, implicit, arhitect al acestui „sistem”.

Totuși, a spune că PSD a „creat sistemul” poate fi o exagerare. Mai realist este să afirmăm că a operat în interiorul unui sistem moștenit și că, în anumite momente, l-a consolidat sau exploatat. Pe măsură ce scena politică s-a diversificat, alte partide au intrat în aceeași logică de funcționare: acces la resurse, negocieri informale, influență instituțională. Astfel, ceea ce inițial putea părea un avantaj al unui singur actor s-a transformat într-un mecanism generalizat.

De aici derivă a doua parte a tezei: „sistemul a înghițit toate partidele”. Această formulare reflectă o percepție larg răspândită în societate, conform căreia diferențele ideologice sunt adesea subordonate unor interese comune de putere. Fenomenul migrației politice, alianțele aparent contradictorii și similitudinile de comportament între partide alimentează această percepție.

În realitate, nu este vorba despre un „sistem” monolitic, ci despre o combinație de factori: instituții slabe, cultură politică în formare, influența rețelilor informale și presiunea intereselor economice. Acestea creează un cadru în care orice partid, ajuns la putere, riscă să reproducă aceleași mecanisme pe care le-a criticat anterior.

Concluzia ar fi că teza aceasta conține un nucleu de adevăr – continuitatea structurilor și tendința de auto-reproducere a puterii – dar formularea ei radicală trebuie temperată. Nu un singur partid a creat sistemul și nici nu îl controlează integral; mai degrabă, sistemul este rezultatul unei tranziții incomplete, în care vechiul și noul s-au amestecat, iar regulile jocului s-au stabilit treptat, uneori în afara transparenței democratice.

Al. Florin Țene

Ateneul ieșean celebrează luna iunie prin concerte de excepție la Palatul Culturii

Iași, 20 mai 2026

Ateneul Național din Iași, în parteneriat cu Palatul Culturii, invită publicul la o experiență culturală de excepție pe parcursul lunii iunie. Holul de Onoare și Sala Voievozilor vor deveni scenele unor recitaluri unde rafinamentul muzical va întâlni eleganța arhitecturală, toate evenimentele sunt programate de la ora 19:00.

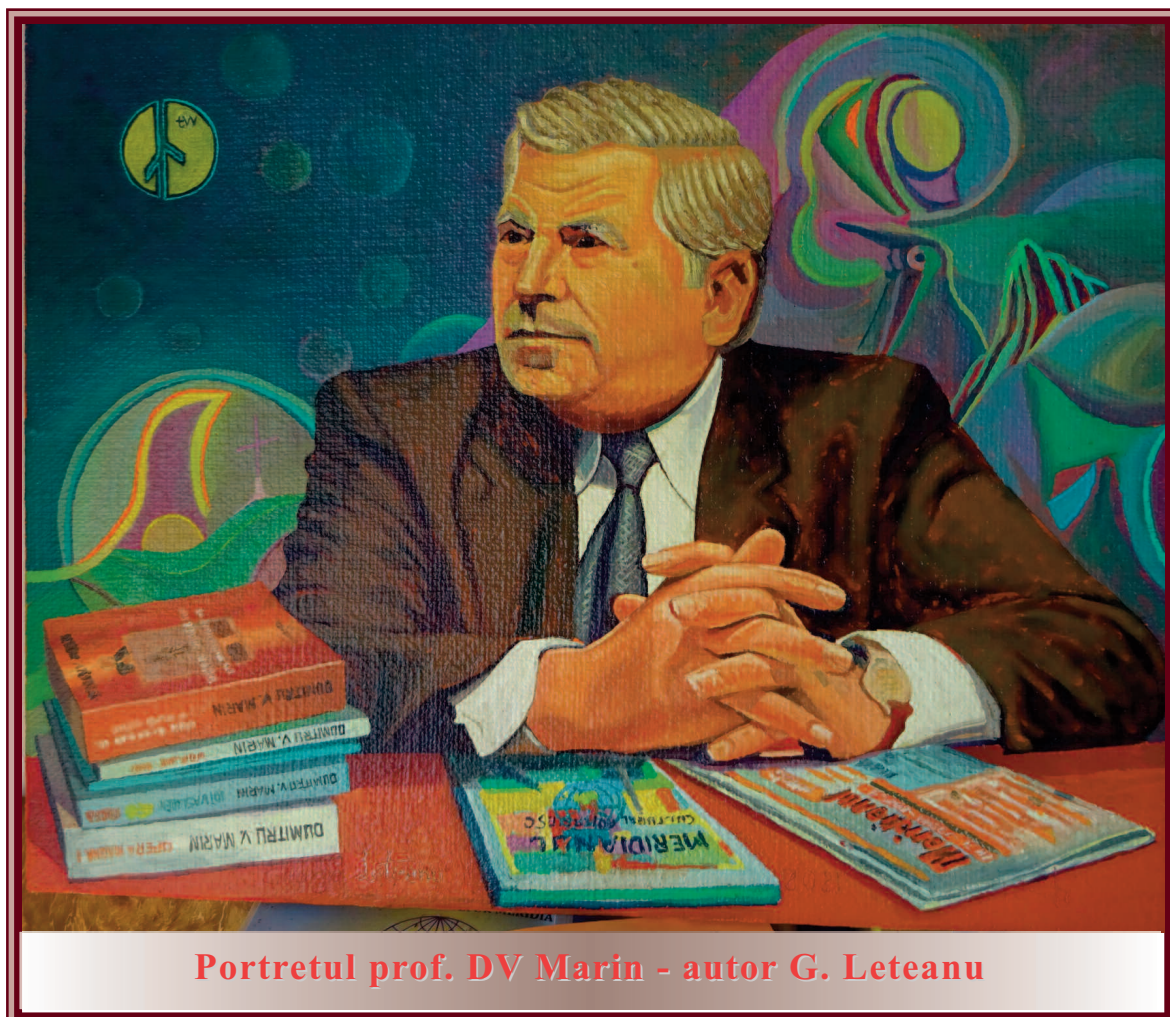
Seria debutează marți, pe 2 iunie 2026, în Holul de Onoare, cu ansamblul Pro Musica Academica, laureat al Marelui Trofeu din cadrul Festivalului Internațional „Ciprian Porumbescu”. Artiștii Daniel Paicu, Zaharia Hojbotă, Emilian Clipa și Narcis Arhire își propun să aducă în fața publicului versatilitatea și farmecul clarinetului, printr-un repertoriu contrastant. De la rigoarea clasică a lui Bach și Mozart, până la energia modernă a lui Astor Piazzolla și George Gershwin.

Cel de-al doilea concert, „Cobza românească și vocea în lumea lui Anton Pann” este dedicat patrimoniului național, aducând în prim-plan cobza românească, instrument protejat UNESCO. Marți, pe 9 iunie 2026, Luiza Muscalu, Daniela Furtună alături de Gabriel Birjovanu și Ciprian Oloi vor reinterpretă piese celebre de Anton Pann, oferind o călătorie sonoră arhaică, cu o vibrație actuală, în cadrul elegant al Holului de Onoare.

Pe 16 iunie 2026, publicul este invitat la un eveniment cultural de excepție, „Muzele”, susținut de celebrul violonist Alexandru Tomescu în cadrul Turneului Internațional Stradivarius 2026. Găzduit de Sala Voievozilor, concertul promite o explorare sonoră a inspirației artistice, prin timbrul legendar al viorii Stradivarius Elder-Voicu. Alături de maestru, vor urca pe scenă Dragoș Ilie (chitară clasică) și Omar Massa (bandoneon), oferind o experiență muzicală fascinantă.

Seria concertelor se încheie miercuri, pe 17 iunie 2026, cu prezența maestrului Horia Mihail. Ediția din acest an a turneului „Pianul Călător” continuă tradiția de a aduce muzica clasică de cel mai înalt nivel aproape de public, într-un dialog pianistic plin de emoție și virtuozitate.

Biletele pot fi achiziționate de la casieria Ateneului Național din Iași sau prin rezervare directă pe platforma online <https://www.ateneuiasi.ro/>. De asemenea, tichetele de acces sunt disponibile și la tonomatele amplasate în incinta instituției și la Sala Unirii.

Portretul prof. DV Marin - autor G. Leteanu

D.V. Marin este astăzi TEZAUURUL UMAN VIU al județului (prof. dr. Luminița COZMEI, Ziua Presei Vasluiene)

25 mai 1856 – fila de aur a Unirii Principatelor Române

25 mai 1856. O splendidă duminică a sfârșitului de primăvară a anului 1856, însoțită și îmiresmată de parfumul bujorilor, trandafirilor și a policandrelor de floare ale castanilor de pe Ulița Mare a capitalei Moldovei. În spre amiaza acesteia, după ce clopotele bisericilor Trei Ierarhi, Sf. Neculai Domnesc și a vechii Mitropolii au bătut răsunător sfârșitul slujbei, pe ulițele centrale ale bătrânului Iași a început iureșul unei cavalcade de calești, trăsuri, șarete și docare, care mai de care mai înpopoționate, cu care protipendada ieșeană ieșea la plimbare. Din șirul acelor ce se îndreptau spre Băile Socola sau spre colina Repedei, după bariera Socoli, rând pe rând, cu mare fereală de iscoadele fanariote ale caimacamului Vogoride, pretendent la tronul Moldovei, unele se abăteau la dreapta, pe drumul lăturalnic al Vișanului, având ca țintă proprietatea unionistului de origine greacă Petre Mavrogheni, dată ca „dar de nuntă” fiicei sale Elena – Luiza, la căsătoria ei cu generalul comandant al Regimentului din dealul Copoului.

Nici că se putea găsi un loc mai „de fereală” pentru întâlnirea unioniștilor ieșeni, „vânați” cu insistență de către iscoadele caimacamului Vogoride, deoarece generalul, potrivit rangului său militar, dispunea de două ordonanțe și două santinele! Poate de aceea, invitația unioniștilor ieșeni la Vișan, făcută de Petre Mavrogheni s-a doedit de „bun augur”, după ce sfatul unionist, ținut cu câteva zile în urmă la casa cu turn pătrat a lui Mihail Kogălniceanu din susul Copoului, se terminase indecis la orele târzii de noapte. Într-adevăr, după ce a sosit și ultimul dintre cei 30 de invitați poftiți, între care: M.Kogălniceanu, V.Alecsandri, C.Negri, D.Ralet, A.Panu, pr.arhim. Neofit Scriban, C.Rolla, D.Cracti, C.Hurmuzachi, D.Cozađini, N.Șuțu, Manolache C. Epureanu, C.Rosetti, Dimitrie A. Sturdza, iar santinelele și-au ocupat posturile stabilite, amfitrionul i-a poftit pe toți la masa mare întinsă sub „mărețul castan în floare”, aflat în mijlocul curții, cinstindu-i cu vestitul său Otonel. Și cum bucatele ospetiei au fost scoase din cuptor și aduse la masă de slujnicele coanei generălese, sfatul unionist s-a și pornit, de astă dată sub bune auspicii, astfel că punctele sfatului de taină, incluzând înființarea Asociației de Luptă pentru Unire, alegerea conducerii acesteia și strategia de luptă, pe plan intern și extern, prezentate cu aplomb de către Mihail Kogălniceanu, au fost rând pe rând aprobate în consensul ridicărilor de mâini ale unioniștilor prezenți.

Se pare că, după cum peste ani avea să afirme autorizat regretatul profesor Mandache Leocov, re-descoperitorul din 2002 al castanului unionist, influența frunzelor sale lobate și a policandrelor de floare dulceag mirositoare ale mărețului castan a fost una hotărâtoare în luarea acestor măsuri istorice. Și chiar înclin să-i dau dreptate.

Înflăcărat, înspre sfârșitul „sfatului de taină”, poetul unionist Vasile Alecsandri a declamat cu patos poezia pe care tocmai o compusese în acele momente:

<i>Sub acest măreț castan, Noi jurăm toți în frăție Ca de azi să nu mai fie Nici valah, nici moldovan!</i>	<i>Să fie numai români Într-un gând, într-o simțire Și să ne dăm mâni cu mâni Pentru-a țării fericire!</i>
--	--

Uitând de consemnul „sfatului de taină”, din toate piepturile a răsunat un puternic: JURĂM!, întărit apoi și de rugăciunea înălțată de către părintele arhimandrit Neofit Scriban: Așa să ne ajute Dumnezeu! , după care s-au îmbrățișat cu toții frățește.

Poezia, intitulată de V.Alecsandri: „25 mai 1856”, publicată în revista Steaua Dunării, lămurește precis data temporală a sfatului de taină unionist, dar și locul exact al desfășurării acestuia: Sub acest măreț castan ! Poezia a devenit Jurământul de credință al unioniștilor ieșeni, recunoscută de atunci încolo a fi fost strălucita „filă de aur” a Unirii Principatelor Române!

Pe răbojul timpului nestatornic, iată, au trecut de atunci 170 de ani, dar în ciuda trecerii imperturbabile a timpului această „poveste a Unirii Principatelor” și „fila de aur” a Unirii vă pot fi relatate în tot adevărul lor de netăgăduit de singurul martor viu (încă) al acelor vremi încrâncenate, mărețul Castan de la Vișan, din marginea Iașului!

Peste puțin timp, împrumutând metrica și patosul acestei poezii, V.Alecsandri a compus Hora Unirii, pe care a publicat-o tot în Steaua Dunării, fiind factorul mobilizator al Unirii celor două Principate. Lupta pentru Unire, dusă de unioniștii ieșeni mai bine de doi ani și jumătate a fost una crâncenă, pe viață și pe moarte, având de înfruntat apriga și numeroasa partidă antiunionistă și de trecut cu bine hopul „alegrilor fraudate” din 1857, cu ajutorul Ecaterinei (Cocuța) Vogoride, soția caimacamului, fiică a cărturarului patriot Costache Conachi, care a dat în vileag uneltirile josnice ale soțului său.

Pentru a ieși victorioși în lupta pentru Unirea Principatelor, unioniștii ieșeni au trebuit să renunțe la propriile lor orgolii și să-l susțină cu ardoare pe mai tânărul colonel Alexandru Ioan Cuza, propulsându-l pe tronul Moldovei, iar pentru a împlini Unirea Principatelor Române, țelul major și neatins al Revoluției de la 1848, au sacrificat cu chibzuință atât Capitala, cât și Domnitorul și la 5 și 24 ianuarie

1859, au împlinit definitiv Unirea cea mult dorită și au pus pe harta Europei noul stat – ROMÂNIA!

După înfăptuirea Unirii, peste mărețul castan de la Vișan s-a așternut un nemeritat „con de umbră”, deoarece majoritatea unioniștilor ieșeni l-au urmat pe Alexandru Ioan Cuza la București. Însăși Primul Domnitor al României a aflat de „rolul” important al mărețului castan, abia în 26 octombrie 1860, când a înființat la Iași prima universitate a României! L-a vizitat, i s-a închinat și a dat un „bal” în cinstea lui la Castelul Grecilor din apropiere. Însă, de la detronarea lui Cuza, din 1866, mărețului castan i s-a pierdut urma. Părăsit definitiv, a înfruntat de unul singur vicisitudinile războaielor care au urmat și a scăpat teafăr din fața „tăvălugului colectivizării forțate”. Ca printr-o minune, în anul 2002, a fost (re)descoperit într-o proprietate privată de la Vișan, ca rezultat al unui „schimb de teren” între Focșani și Iași, perfectat în 1997. Din 2004 mărețul castan și-a primit dubla sa legitimare ca: Monument al Istoriei, denumit CASTANUL UNIRII și Monument al Naturii, datorită vârstei(250 de ani) și măreției sale, unicat în România și Europa de Sud-Est, Se părea că pentru CASTANUL UNIRII venise timpul de a fi repus în drepturile sale monumentale!

Dar, vai, iată, de 22 de ani (!) mărețul Castan al Unirii de la Vișan, ignorat de toate autoritățile îndrituite ale României, se află în aceeași proprietate privată, fără să fie expus după cuviință în domeniul public și fără să se bucure de un interes național, aici fiind locul unde s-a născut România și nicăieri în altă parte! Cele două manifestări tradiționale de la Castanul Unirii, pe 24 ianuarie și 25 mai, s-au desfășurat din inițiativa unor iubitori veterani, iar Hora Unirii întinsă în jurul Mărețului Castan, este întotdeauna un fericit moment de mare încărcătură sufletească pentru cei care se prind în ea, copiii, tinerii și vârstnici, cu fior și simțire românească.

Așa va fi cu siguranță și la noua manifestare, ce va avea loc duminică, 24 mai 2026, orele 13, la care Castanul Unirii vă va depăna adevărata poveste a Unirii .

Veniți cu mare drag s-o ascultăm și să întindem Hora Unirii în jurul său!

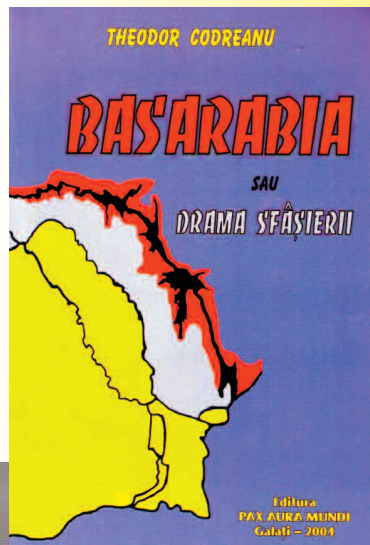
Mihai Caba

DIN

PUBLICAȚIILE COLABORATORILOR

ZILELE CULTURALE ALE BĂRLADULUI

Municipiul Bârlad a ajuns la cea de-a patruzecoa ediție a Zilelor Culturale, acestea desfășurându-se între 15 și 24 mai. Anul acesta, sub îndrumare a domnului primar, avocat Dumitru Boroș și a profesorului doctor Laurențiu Chiriac, directorul Direcției de Cultură, Tineret și Sport Bârlad, programul a fost organizat cu multă exigență, invitându-se mari personalități de cultură, talente muzicale, artiști plastici și artiști populari. Cetățenii municipiului Bârlad s-au delectat și se vor delecta cu recitaluri de muzică ușoară și populară, cu interpreți locali și naționali. Grupul folk „Dacii Liberi” va concerta în mai multe zile, a fost un vernisaj de pictură cu artiști plastici bărlădeni bine cunoscuți ca Nelu Grădeanu, Sebastian Pascu, Viorica Ghenghea, Dionisie Gradu etc, lansări de carte. În foaierea teatrului a avut loc conferința „Tintin, erou universal” unde a fost invitat și a participat Excelența Sa Domnul John Cornet d’Elzius, ambasadorul Belgiei în România. Vor fi proiecții de filme, expoziții permanente, concursuri. A fost deja Festivalul interjudețean de interpretare muzicală și dans. Academia Bârlădeană își va aduce un mare aport precum și Spitalul Municipal de Urgență „Elena Beldiman” cu sesiunea de comunicări științifice „Medicina aproape de oameni” precum și Societatea de Numismatică Română, secția Bârlad, filiala Tutova. Multe școli vor participa cu spectacole susținute de talenții elevi bărlădeni. Cinematograful și muzeele, precum și Observatorul Astronomic vor fi deschise publicului în Noaptea Muzeelor. Vom primi și binecuvântarea clericilor în ziua de 21 Mai de sărbătoarea religioasă a Sfinților Împărați Constantin și mama sa Elena care cade în aceeași zi cu Înălțarea Domnului. Pe esplanada pieței „Sfântul Ilie” va fi târgul de antichități „Costel Giurcanu” ediția a III-a, iar la Biblioteca Municipală „Stroe S. Belloescu” va fi un dialog literar cu doi membri de onoare ai Uniunii Scriitorilor din România, Viorel Dinescu și Simion Bogdănescu. După servirea din bunătățile expuse în standuri ne vom delecta cu privirea la o paradă și expoziție aniversară de mașini de epocă. Vă invităm să participați conform programului anexat pe zile și ore. Felicitări conducerii, organizatorilor, participanților și voie bună publicului spectator beneficiar!

Ionel DORIN, membru U.Z.P.R.

SUB SEMNUL DESTINULUI

(continuare din numărul trecut)

Am intrat în sală cu 15 minute înainte de ora prevăzută. A trebuit să ne separăm și, cu greu, am găsit câteva locuri. Eu m-am așezat alături de Ana, noua mea cunoștință. De fapt, în sală erau multe persoane pe care le cunoșteam, dar de la distanță; cred că vreo șase. Cu trei dintre ele schimbam doar câteva cuvinte la festivalul din Republica Moldova. În rest, rețineam doar câteva chipuri vagi. Dar asta nu mă deranja, pentru că în orice împrejurări sau condiții eu mă adaptez.

Toți cei care prezidau la masă — înalți funcționari ai Ambasadei României, unde de altfel se desfășura prima parte a festivității — păreau persoane primitoare, cu zâmbetul pe buze și cuvinte calde. Pe Mariana Stratulat, cea prin care îmi venise invitația, deși vorbisem cu ea de câteva ori la telefon, o vedeam pentru prima oară. La rândul ei, deși este jurnalistă, scriitoare și editoare, pare o persoană plăcută, cum s-ar spune în franceză, „cu sufletul pe masă”. De fapt, toată atmosfera era bună, caldă și totuși parcă lipsea ceva... dar pe moment nu aș fi știut să spun ce anume.

După discursul de bun venit și alte formule de politețe, după ce cele cinci persoane de la masa festivă s-au prezentat, au fost invitați câțiva scriitori să recite câte un poem dedicat femeii. Oare câți am avut șansa de a fi numiți? Cred că vreo douăzeci, printre care și eu.

Mai întâi am auzit Veronica, apoi Viorica... m-a bufnit râsul. Am crezut că este o confuzie. Mi s-a făcut semn să merg în față. De fapt, cea care mi-a făcut semn era Veronica Simion, cu care schimbam câteva cuvinte la festivalul din Republica Moldova, ea fiind una dintre organizatoare.

Oare dacă nu m-aș fi prezentat în momentul în care am intrat în sala de festivitate de la Chișinău, ar fi putut să-și amintească de mine? De fiecare dată când are loc un festival, doar organizatorii sunt conștienți de responsabilitatea care apasă pe umerii lor. Schimbă câteva cuvinte cu participanții, fac felicitări și gesturi de politețe, dar câți dintre aceștia mai rămân în memorie, din moment ce i-au văzut pentru prima dată?

Și totuși, Veronica își amintea perfect de mine. Uneori, între anumite persoane este suficient să se întâlnească o singură dată pentru a-și da seama că sunt legate prin ceva. Iar faptul că mă aflam din nou în preajma Veronicăi... mai ales că numele noastre rimau, a făcut ca cineva să întrebe: „Cine este Viorica și cine este Veronica?” Bineînțeles că m-am grăbit să spun că eu sunt Viorica.

Aici erau doar două opțiuni, A sau B. Pentru că în Franța, chiar și când sunt singură și au documentul meu în față, îmi mai enumeră două-trei variante... și până nu le epuizează, nu se lasă! Aici este simplu.

Aceasta a stârnit râsul tuturor celor prezenți. M-am bucurat, cred că exact asta lipsea: ceva ieșit din tipare.

Nu-mi place să pierd timpul și nici să mă lungesc cu prezentările, mai ales că la mine e simplu: eu sunt eu... fără titluri onorifice, doctorate sau funcții pompoase. Când semnezi un document, da, dar când ești la un festival... mă prezint simplu.

(continuare în numărul următor)
Viorica Cîmpeanu-Laurent

**Vă reamintim:
Ziarul Meridianul
oferă
spațiu publicitar.**

www.tvv.ro

SUNT SLOBOD

Mi-e dor de zumzetul de albine,
De susurul unui izvor,
De răsăritul și crepusculul,
Mi-e dor cu poftă azi de tine
Precum de azima coaptă,
Mi-e dor și ard ca-ntr-un cuptor.
În jur se țes năvoade
Mă strecor timid într-un colț,
Dar simt că fără tine mă arde,
Nu-mi găsesc pacea, liniștea, sunt gol.

Ionel DORIN

RONDELUL EPIGRAMISTULUI

Acuma patruzeci de ani,
Aflându-mă la un ospăț,
Am scris mici versuri, din răsfăț,
Pe o hârtie de doi bani.

Cu epigrama-n vârf de băț,
Mă și vedeam printre titani
Acuma patruzeci de ani,
Aflându-mă la un ospăț.

Și din iubire pentru fani,
Am scris mereu, mereu, să-nvăț,
Tot atacând, am și dușmani,
Doar poanta n-o pot ține-n băț

Că nu mai am patru'j de ani.

Laurian Ionică

EUFONII SURDE

- Era decepționată de el, fiindcă după ce a aburit-o la saună a șters-o.
- S-a pârlit la soare după ce s-a aruncat în mare în brațele unui salvamar.
- I-a spus instructoarei de înot că are un bazin tentant.
- A rugat-o pe bucătăreasă să-i facă niște ouă să se poată da cocoș.
- Făcea băi de soare pe plajă întinsă de toți.
- Era bună de gură dar de nas nu.
- Și-a mscat bunele intenții să sperie lumea cu ele.
- Când a simțit că taina lui răsuflă, a dus-o la vulcanizare.
- A pus remorca la mașină și s-a dus să-i care vecinului câțiva pumni.
- Când ea i-a spus că a greșit drumul, a întors mâna pe dos.
- Ginerică și-a dat seama că mireasa era fată mare când a văzut că n-are și el loc în pat.
- Și-a dat seama că a intrat în colaps când ea i-a spus că nu acolo.

Alexandru Hanganu, Brăila

ÎN LUNA MAI

Să nu uite de pământ
Toți acei acoperiți,
Ce se simt ca favoriți
În a vieții lor frământ.

Cu minuni, minciuni, avânt,
Pile, rude, legi, iubiți,
Să nu uite de pământ
Toți acei acoperiți.

Au degeaba jurământ
Pentru drepturi și hoții.
Toți ajung într-un veșmânt,
Unde nu se-nvârt hârtii.

Să nu uite de pământ.

Un zâmbet cu Nicolae Viziteu**Epigrame****J"LOVE STORY"**

În geana unei seri de vară
Am sărutat o domnișoară,
Plătind pornirea îndrăzneță
Cu... patruzeci de ani de viață!

Ilie Ciobescu

TOAMNĂ, TOAMNĂ, TOAMNĂ

Norii iarăși se descarcă
Și acum ca astă vară.
Anotimpul ăsta parcă...
A mai fost și-n primăvară.

Valentin Groza

DRAGOSTEA

La șaisprezece ani e vis!
La douăzeci - un drum deschis!
La patruzeci e nebunie!
La șaptezeci - o comedie!

Miltiade Ionescu

TOAMNA ȘI EU

Merg la braț cu Doamna,
Ce-am iubit mereu,
Ruginie-i toamna,
Rugini și eu!

Arcadie Chirșbaum

**MUCENICII
ȘI CELE 40 DE PAHARE**

Cum să vă explic eu vouă,
Este mult prea mult, socot:
Am ajuns la treize's'nouă
Și vă jur că nu mai pot

Gârda Petru Ioan

**TOAMNA
SE NUMĂRĂ... GREVELE**

De ce sunt toamna provocate?
Ia ascultați părerile
Se strâng aleșii în palate
Și-acum se "coc"... durerile!

Gheorghe Gurău

AUTUMNALĂ

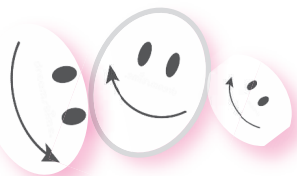
Cavaler fără pereche,
Vântu', 'ndrăgostit lulea,
Cântă frunzei la ureche
Și ea, biata, va cădea!

Mircea Ionescu-Quintus

STUDENȚII TOAMNA

E un proverb ecoul vocii
Ce-ți dă senzații de te sperii:
Că toamna numărăm bobocii
Odată cu restanțierii.

Georgeta Paula Dimitriu

UMOR

În SUA s-au vândut 50 milioane de exemplare din cartea "HOW TO CHANGE YOUR WIFE IN 30 DAYS" în prima săptămână de la lansare, până când autorul a descoperit o eroare de scriere în titlu. Titlul corect era "HOW TO CHANGE YOUR LIFE IN 30 DAYS".

După corectarea titlului, s-au mai vândut doar două exemplare.

BANCURILE SĂPTĂMÂNII!
Te încălzesc
fără creșterea facturii la gaze!

de la

**Iubita mea a aflat
că am o logodnică
și vrea să ne
întâlnim toți trei .
Acum nu știu ce să
fac , s-o aduc și pe
nevastă-mea ?**

La bancă:

- Aș dori să deschid un cont comun.
- Cu cine?
- Cu cineva care are bani!

La birt..
- Gogule, stai de juma'
de oră cu telefonul la
ureche și nu zici
nimic.. De ce ?
- Mă cert cu soția..

colaboratori

**„Daca gresesti
si taci, esti un
intelept. Daca ai
dreptate si taci,
esti casatorit.”**

ALPI.IASI1.RO

SOARTA TRISTĂ A POPULAȚIEI MOLDOVEI DINTRE NISTRU ȘI PRUT

(continuare din numărul trecut)
A UNSPREZECEA intervenție a Rusiei în treburile interne ale României.

În perioada 1918-1919 relațiile româno-ruse s-au deteriorat și statul sovietic nu a recunoscut unirea și granițele României. Folosindu-se de Internaționala a III-a Comunistă (Comintern), URSS a pregătit o răscoală, în 1924, în sudul Basarabiei, în localitatea Tatar-Bunar, care trebuia să deschidă drumul intrării Armatei Roșii pentru a anexa Basarabia. Acțiunea sovieticilor a eșuat. Tot în anul 1924 s-a desfășurat la Viena, în perioada 27 martie – 2 aprilie, Conferința româno – sovietică privind unirea Basarabiei cu România, care a eșuat datorită faptului că delegația Uniunii Sovietice a refuzat recunoașterea Unirii Basarabiei cu România.

După nereușita de la Viena, Uniunea Sovietică a hotărât să organizeze în același an, un fel de „Piemont” sovietic pentru Basarabia, un punct de atracție, pe partea stângă a Nistrului: Republica Autonomă Moldovenească Socialistă Sovietică, în cuprinsul Ucrainei Sovietice. Această republică a reprezentat o fâșie de pământ de-a lungul Nistrului, având o formă de triunghi cu baza la Nistru. Ea avea o lungime de 210 km și o lățime de 95 km, în total o suprafață de 7.516 km pătrați. Acest teritoriu a fost format din unele părți ale județelor Odessa, Ananiev, Tiraspol, Balta și Tulcin, totalizând 545.000 locuitori. Principalele orașe ale republicii erau: Râbnîța cu 48.748 locuitori, din care 25.387 erau moldoveni, Dubăsari – 57.371 locuitori, din care 33.000 moldoveni, Tiraspol – 80.000 locuitori, în întregime moldovenesc, Ananiev – 43.545 locuitori, din care 24. 249 moldoveni. Politica sovietică nu și-a atins scopul dorit.

România și URSS au semnat la Paris, la 27 august 1928, Pactul Briand-Kellog, renunțând formal la război și angajându-se să rezolve orice litigiu pe cale pașnică. La 9 februarie 1929, România, Polonia, Letonia și URSS au semnat, la Moscova, Protocolul în care se prevedea că Tratatul de la Paris va fi valabil între părțile contractante, independent de intrarea lui în vigoare.

Deși între România, URSS și alte state s-a încheiat o Convenție, la Londra, în zilele de 3-4 iulie 1933, relațiile româno-sovietice din perioada interbelică au fost marcate de cererea insistentă a guvernului sovietic de a i se recunoaște dreptul de stăpânire a Basarabiei.

În cadrul diplomației europene, în anii 1934-1935 un loc important l-a ocupat crearea unui sistem de securitate colectivă, principalul promotor fiind Nicolae Titulescu, ministrul român al afacerilor externe. La data de 15 iulie 1935 Nicolae Titulescu a fost împuternicit de guvernul României să negocieze un tratat de asistență mutuală cu Uniunea Sovietică.

La 21 iulie 1936, Nicolae Titulescu și Maxim Litvinov, reprezentantul URSS, au încheiat un protocol de asistență mutuală. Schimbarea din guvern a lui Nicolae Titulescu, la 29 august 1936, a determinat guvernul URSS să considere că aceasta reprezintă o schimbare a politicii externe.

CONTINUAREA RAPTURILOR TERITORIALE

A DOUSPREZECEA invazie a guvernului de la Moscova pe teritoriul României s-a desfășurat în luna iunie 1940. Tendințele revizioniste ale URSS și Germaniei au condus la semnarea Pactului Ribbentrop-Molotov, la Moscova în ziua de 23 august 1939, și a Protocolului adițional secret, al cărui punct 3 a afectat integritatea teritorială a Poloniei, Țărilor Baltice, Finlandei și României.

La data de 1 septembrie 1939 a început cel mai mare conflict politic, economic, diplomatic și militar din istoria omenirii, care a cuprins 72 de state cu o populație de 1.700.000.000 oameni (80% din populația lumii). Războiul a fost declanșat de Germania hitleristă, aliată cu Italia fascistă și Japonia militaristă, cu scopul dominației lor asupra lumii, lichidării independenței popoarelor și a exterminării fizice a unora dintre ele. Războiul a început prin atacarea Poloniei dinspre vest de către Germania la

1 septembrie 1939 și a Uniunii Sovietice din est la 17 septembrie 1939. În acest catastrofal război au pierit peste 30 mi-lioane de oameni. Pierderile materiale au fost de circa un miliard, trei sute optzeci și patru milioane de dolari (1.384. 000.000).

O consecință directă a Pactului Ribbentrop - Molotov a fost răstignirea poporului român, căruia URSS i-a răpit Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, prin Notele ultimative din 26 și 28 iunie 1940, pe care istoricii le consideră adevărate declarații de război.

Acestei agresiuni i-au urmat Dictatul de la Viena, din 30 august 1940, prin care a fost răpită partea de Nord a Transilvaniei și Acordul de frontieră cu Bulgaria, de la Craiova, din 7 septembrie 1940, prin care s-a cedat Cadrilaterul (județele Durostor și Caliacra).

Acțiunile tragice din vara anului 1940 au costat poporul român pierderea suprafeței de 99.738 km² și 6.821.000 de locuitori, pierderi datorate, însă, și noncombatului armatei dar și deciziilor factorilor politici, în frunte cu regele Carol al II-lea, a cărui opțiune a fost: „păstrăm statul și cedăm teritoriul”.

După aceste tragice evenimente, autoritățile sovietice și horthyste s-au dedat la acte de terorism inimaginabile împotriva populației românești majoritare din provinciile românești ocupate. Distrugere și moarte, acestea au fost „binefacerile” aduse de Stalin și Horthy în teritoriile răpite României.

Ocupanții n-au putut anula, însă, credința românilor de reunire cu țara, în triumful dreptății istoriei. Evenimentele din vara anului 1940 au dus la schimbarea politicii externe a României și la apropierea ei de Germania. Uniunea Sovietică în zilele de 12-13 iunie 1941 a deportat familiile înstărite din Bucovina și Basarabia în Siberia, fiindcă s-au opus politicii promovate de trecerea forțată la comunism.

Alăturându-se Germaniei, România a participat la războiul contra URSS, conform Planului german „Barbarosa”, din decembrie 1940. Armata Română a luptat alături de Armata Germană, atât la eliberarea Basarabiei (22 iunie - 26 iulie 1941), cât și la celelalte operațiuni militare din est. Populația românească i-a primit cu mult entuziasm și bună-voință pe ostașii eliberatori și a aprobat reinstaurarea administrației românești.

Prin lovitura de stat de la 23 august 1944, România s-a alăturat puterilor aliate, S.U.A., Anglia, Uniunea Sovietică, producând o schimbare radicală a situației strategice în Europa de sud-est. În ziua de 24 august 1944, trupele sovietice au ocupat Chișinăul, iar câteva zile mai târziu au pus stăpânire din nou pe teritoriile românești răpite de Hitler și Stalin prin Pactul Molotov-Ribbentrop.

Conferința de pace de la Paris, din anii 1946-1947, a hotărât ca frontiera româno-sovietică să fie cea instituită odată cu Nota ultimativă din 28 iunie 1940. Delegația oficială română la Conferința de pace de la Paris, din anul 1947, condusă de Gheorghe Tătăreanu n-a ridicat problema teritoriilor dintre Nistru și Prut - Basarabia și Bucovina de Nord, motivând că aceste teritorii au fost reglate prin Convenția de Armistițiu din 12 septembrie 1944, ea atacând doar cererile de despăgubire formulate de puterile occidentale.

Rusia stalinistă a impus în Tratatul de pace cu România din 1947, un alt termen: a botezat termenul de ultimatum cu termenul de „acord sovieto-român”. Așa și-a adjudecat din nou Uniunea Sovietică, teritoriile românești: Basarabia și nordul Bucovinei, punând din nou în aplicare Pactul Molotov – Ribbentrop, încheiat cu Hitler la 23 august 1939.

În anul 1948 o delegație română, condusă de Ana Pauker, a semnat, la Moscova, un protocol care a completat Tratatul de pace semnat la Paris în 1947, prin care se preciza că Insula Șerpilor intră în componența URSS. Mai mult, printr-un proces-verbal, încheiat la 23 mai 1948, se afirma că Insula Șerpilor a fost înapoiată URSS, pentru că în trecut ar fi „aparținut” Rusiei.

(continuare în numărul următor)
 col. (ret.) Constantin CHIPER

A
U MITRU V. MARIN
A TORIALE, ARTICOLE, **E**SEURI
P
Ă
R
U
T

Prof. Dr. Dumitru V. MARIN
MERIDIANUL
 (VASLUI - BĂRLAD)
 AXĂ CULTURAL-INFORMAȚIONALĂ

T i p o
g r a f i c

DUMITRU V. MARIN
 (Prof. dr.)

EDITORIALE ...
ȘI VIAȚĂ

editura oim

nr. 46

„ZILELE CULTURALE ALE BÂRLADULUI” Expoziția „ANUALA ARTIȘTILOR PLASTICI BÂRLĂDENI”

În oglinda timpului, orașul Bârlad își spune povestea mai departe și în cea de-a 40-a ediție a „Zilelor Culturale ale Bârladului” în care: cultura unește, artă inspiră, ideile prind viață, tradiția și modernul revin iar trecutul și viitorul merg mai departe.

Și în acest an, în cadrul zilelor de sărbătoare ale orașului devenite tradiție, ce se vor desfășura în perioada 15-31 mai 2026, revin în mare forță toate formele de cultură cu o multitudine importantă de evenimente și manifestări culturale, artistice, științifice și sportive bine stabilite de organizatori: Primăria Municipiului Bârlad, Consiliul Local și Direcția de Cultură, Tineret și Sport, alături de instituții școlare și publice, de asociații de cultură și cluburi sportive care au pregătit un program bine structurat ce include: expoziții, spectacole, festivaluri, recitaluri, concerte de muzică ușoară și populară, ateliere de creație, activități pline de energie pozitivă care continuă să adune, să definească și să unească la un loc oamenii și poveștile lor.

În această perioadă Piața „Sf. Ilie” și „Centrul Civic” au devint principalele puncte de atracție ale orașului, spații în care Primăria și Consiliul Local Bârlad organizează „Festivalul meșteșugurilor populare” cu participarea meșterilor și a producătorilor din diferite zone etnografice ale României, dar și ateliere de artă populară tradițională și meșteșugărească.

În programul divers al evenimentelor speciale din cadrul activităților cultural-artistice dedicate „Zilelor Culturale ale Bârladului” se înscrie cu succes și vernisajul expoziției „Anuala artiștilor plastici bârlădeni” organizat de Direcția de Cultură, Tineret și Sport Bârlad, care s-a desfășurat pe simezele Galeriei de Artă „N. N. Tonitza” loc încărcat de cultură, istorie și unde mai mult ca oricând plutește veșnicia frumosului și a valorii.

Arta adevărată înalță sufletul omul talentat care scoate lucrurile cele mai frumoase din vistieria bună a inimii lui iar această expoziția anuală a reunit 36 de artiști de valoare din cultura bârlădeană care au expus lucrări de grafică, pictură și sculptură semnate de: Tiberiu Bolohan, Aurica Beciu, Ghiță Cristian, Liliana Coșeru, Raluca Dănăilă, Adi Dănăilă, Ramona Doboș, Corina Dragomir, Dorinel Filiche, Ema Gavrilă, Cristian Gheorghită, Viorica Ghenghea, Dionisie Gradu, Denisa Gherasim Toniță, Nelu Grădeanu, Magda Grădeanu, Cristina Grigoraș, Dan Horgan, Maria Hoțoi, Niculina Vlad Leonte, Marius Lupu, Diana Lupu, Constantin Mardare, Berta Maria Moldoveanu, Bogdan Mohor, Valentin Neagu, Sebastian Pascu, Florentina Pălăduță, Antonio Romeo Pălie, Livia

Socola, Mihaela Stoian, Vlad Stoian, Valentin Stoian, Corneliu Stupu, Andrei Tănase și George Zabolichi.

În cuvântul său de deschidere, curatorul expoziției prof. dr. Laurențiu Chiriac directorul Direcției de Cultură, Tineret și Sport Bârlad, a avut o expunere amplă și de o apreciabilă calitate profesională, când a vorbit despre această acțiune culturală de elită în care a evidențiat valoarea acestui vernisaj de artă plastică și de a crea o stare sufletească specială tuturor celor prezenți.

Când a luat cuvântul pictorul Nelu Grădeanu a propus un moment de reculegere pentru fostul profesor și scriitor Gruia Novac care a lăsat urme adânci în inimile celor care l-au cunoscut, apoi a adus în atenția publicului prezent creațiile artiștilor reprezentativi ai orașului și importanța lor contribuție în viața culturală a Bârladului.

În expunerea sa profesorul Dionisie Gradu a avut intervenții sensibile și bine argumentate, asupra dialogului creativ dintre profesor și elev și a conturat prin cuvinte un demers de recuperare, valorizare și promovare al tuturor artiștilor bârlădeni.

În cuvântul său prof. Cornel Constantin Pleșu, care promovează tinerii talentați ce bat la porțile afirmării în muzica folk, cunoscuți la nivel național și internațional ca „Dacii liberi” a vorbit pe înțelesul tuturor despre semnificația „Zilelor Culturale ale Bârladului” ca o dovadă clară că Bârladul își merită denumirea de oraș cultural.

Cu un discurs de o înaltă ținută și o încărcătură spirituală de libertate, a luat cuvântul artist plastic, prof. Viorica Ghenghea, președinta Asociației „Artă, Tradiție, Cultură” (A„ATC”) Bârlad, menționând că arta vizuală are o forță de inspirație și transformare incredibilă și de aceea trebuie remarcat că această expoziție anuală ce scoate în evidență diversitatea vizuală, cromatică, talentul și energia creativă, acest dialog între generații al artiștilor plastici ce definesc spiritul bârlădean, a fost o întâlnire de suflet ce unește oamenii iubitori de frumos și valoare.

Acest arc peste timp dedicat artei plastice și creativității, a fost un moment frumos, înălțător și motivant de bucurie a reântânlirii cu colegi - acei valoroși artiști plastici bârlădeni care timp de câteva decenii cu talentul și efortul lor constant a îmbrăcat în formă și culoare simezele galeriilor și a ținut vie memoria culturală a orașului prin creațiile lor prezentate în nenumărate expoziții de grup și personale.

Momentul artistic dedicat artei plastice, creativității și culturii bârlădene a fost colorat de un moment muzical susținut de interpretul de muzică folk Walter Ghivolescu care a sensibilizat inimile celor prezenți care l-au răsplătit cu ropote de aplauze.

A fost un vernisaj deosebit cu o adevărată atmosferă de relaxare iar în încheiere, curatorul evenimentului prof. dr. Laurențiu Chiriac a evidențiat numărul mare de artiști bârlădeni care au participat la această expoziție anuală iar ca drept răsplătă a muncii din spatele lucrărilor expuse, toți artiștii au primit „Diplome de merit” oferite de Primăria Municipiului Bârlad, care l-a delegat ca reprezentant pe domnul consilier prof. Cornel Constantin Pleșu.

Evenimentul cultural s-a încheiat cu mulțumiri și felicitări pentru frumosul oferit de artiștii plastici expozanți, pentru organizatori și profesorii care au realizat afișul și au panotat expoziția și publicului numeros și de calitate prezenți în sală.

Într-o lume tot mai grăbită și instabilă, faptul că mulți oameni încă își mai fac timp pentru întâlniri culturale, artistice și tradiționale este un semn bun și motiv de bucurie că sufletul nu și-a pierdut nevoia de frumos, util și plăcut.

Viorica Ghenghea

CU POEZIE

COLȚUL

Mircea Dorin Istrate

Copilăria noastră

Prea trecem prin lume în fugă, grăbiți,
În fie cea ziuă de timpuri mințiți,
Mai stați-mi o clipă, gustați-i plăcerea,
Amarul din dânsa, dulcia ei, mierea.

Și stați cât se poate din timp ce-l aveți,
Copil fără vină acol' rămâneți,
Că raiul acela nicidecum n-o să fie,
Nici măcar în ceruri, în lunga vecie.

Ca pasărea liberi îmi fost-am atunci,
Stăpâni peste crânguri și dealuri și lunci,
Pruncuți de o șchioapă, ce-n veri însorite,
Cu lumi la picioare, cu vise grăbite,

Eram ingereii, și-ai satului dor
Și zborul de mâine spre cel viitor,
Și calea cu urme ce-or fi apăsate
Și nume ce mâine vor fi respectate.

*

Azi, ție icoană de suflet, mă-nchin
Și boabe de lacrimi de pleopă-mi anin,
Să nu uit vre-odată de sfânta pruncie,
Când și eu pe-aicea am fost...
micnicie.

Primum materiale pentru revista

Meridianul Cultural Românesc

nr. 46

D.V. Marin este astăzi TEZAUURUL UMAN VIU al județului (prof. dr. Luminița COZMEI, Ziua Presei Vasluiene)

anunț-reclamă

WWW.TVV.RO

ADOPTAȚI RESPONSABIL!

Asociația Șerby Rescue & Adopt tel: 0742 754 156

Adoptă un suflet

tel: 0742 754 156

Pentru publicarea materialelor dumneavoastră în ziar/revistă materialele trebuie să respecte următoarele reguli:

- textul trebuie trimis în format Word, editabil
- numele fișierului Word trebuie bine să conțină și numele dumneavoastră,
- la fel și pozele - de preferat format jpg.
- materialele în format PDF vor fi publicate cu întârziere, este posibil să conțină greșeli de ortografie și punctuație.
- vă rugăm să trimiteți materialele în timp util ca să le putem selecta și prelucra.

Vă dorim multă inspirație și putere de muncă.

Cu drag, redacția.

Consiliul Județean Vaslui | Primăria Municipiului Bârlad | Muzeul „Vasile Pârvan” Bârlad

NOAPTEA MUZEELOR

23 MAI 2026

ACCESUL PUBLICULUI ESTE GRATUIT!

19:00 - 24:00 Vizionarea expozițiilor permanente și temporare de la Colegiul de Scoli ale Muzeului „Vasile Pârvan” - „Locul care te așteaptă” - Expoziția Interactivă de Istorie Contemporană N. N. Tomșa, editura „Eco” - Muzeul Bârlad - Strada Republicii nr. 235

19:00 Vernisajul expoziției cu lăcătușii de mobilier „Măști Lăcătuș - Pe ce fir povestea mea” sediul din str. Vasile Pârvan nr. 235

Prezentare etnologică - Ansoara Stănculescu - etnografa Arhiepiscopiei Mănăstirii

20:30 Concert susținut de grupul DACH LIBERT - Pasionatul Filarmonical „Marcel Gugușanu”

21:30 Observații astronomice - sediul din str. Republicii nr. 235

COMPLEXUL MUZEAL NAȚIONAL MOLDOVA IASI

ATENEUL NAȚIONAL IASI

CONCERT LA PALAT

„ANSAMBLUL CAMERAL PRO MUSICA ACADEMICA”

MARȚI, 2 Iunie 2026 | ORA 19.00
HOLUL DE ONOARE AL PALATULUI CULTURII

DANIEL PAICU - CLARINET BAS | ZAHARIA HOJBOTĂ - CLARINET
NARCIS ARHIRE - CLARINET | EMILIAN CLIPA - CLARINET

Bilete pe ateneuiasi.ro sau la casieria Ateneului

Oferim spre închiriere 2 camere, baie bucatărie la casă.

Vaslui, zona centrală.

Preț avantajos

telefon 0744.231380

INVITAȚIE

LANSARE DE CARTE ȘI SPECTACOL

SAPTE CĂRȚI.
O VIAȚĂ.
O SCENĂ.

Sâmbătă 6 Iunie 2026

Intr-o zi aparte, autoarea își dezvăluie universul prin cuvânt și prin joc scenic.

Lansare simultană a șapte volume, urmată de un spectacol original, scris și interpretat de autoare.

Am onoarea și bucuria de a vă invita la un moment unic și memorabil: pentru prima oară, voi lansa în aceeași zi șapte cărți noi, fiecare explorând lumi diferite - poezie, proză și teatru - șapte povești, șapte emoții, o singură călătorie. Vă aștept cu drag să fiți parte din această premieră și să împărtășim împreună magia cuvântului și a scenei.

TEATRUL „V. I. POPA” DIN BĂRLAD

ORA 11:00 — Lansare de carte
ORA 18:00 — Spectacol

ANUNȚ

Vând magazin mixt care are și condiții de locuit ca o casă, în Bârlad, strada Cronicar I. Neculce, 19 bis, în spate la spitalul TBC.

PREȚ 50.000 euro/TELEFON: 0746.070.105

ANUNȚ

Vând 2 case cu teren împrejur, de 4 ha, cu vie, livadă, izvor de apă, bazin fibră sticlă 5 tone pentru grădina zarzavat, acces la DJ Podu Turcului-Tecuci. Din teren, 6400 mp este intravilan și 0,5 ha lizieră de salcâm.

Preț 60.000 euro
TELEFON: 0746.070.105

Închiriez hală și garaj

Relații puteți obține la telefon 0744.231380

Vă reamintim:

Ziarul Meridianul

asigura

spațiul publicitar

celor interesați.

Săptămânal editat de grupul de presă CVINTET TE-RA Vaslui

Str. Frunzelor nr.2 Vaslui. Cod 730158 – Tel. 0235.361.236

Meridianul

Televiziunea Vaslui on-line

Tel. 0235.361.236

e-mail: secretcvint@yahoo.com

Director general: prof. dr. Dumitru V. MARIN-0744.231.380 (e-mail: marintvv@gmail.com)

Redactor Șef: Dumitru Marin
Tehnoredactare: Elena Bîrlădianu
Secretar de redacție: Dorin Ionel

Redacția Huși: David Petru - 0755 077.553
Redacția București - Doinița Pintilie (Trocinescu)

Conducerea ziarului nu-și asumă răspunderea pentru articolele semnate de redactori.

Tipărit la TIPOART IDEA STUDIO S.R.L. Iași

Abonamentele se pot face la sediile redacțiilor din Vaslui și Bârlad

D.V. Marin este astăzi TEZAUURUL UMAN VIU al județului (prof. dr. Luminița COZMEI, Ziua Presei Vasluiene)

Repere istoriografice cultural-moldovene/MARIN`85

Prin lucrarea *Repere istoriografice cultural-moldovene* (Editura Pim, Iași, 2026), domnul profesor Dumitru V. Marin se afirmă ca un reper autentic în demersul de recuperare și reafirmare a identității noastre naționale.

Într-un context contemporan marcat de transformări profunde și de o vizibilă erodare a reperelor educaționale și valorice, contribuția sa reprezintă un apel lucid la memorie, responsabilitate și conștiință istorică. Autorul readuce în prim-plan dimensiuni esențiale ale existenței noastre colective: identitatea de neam, continuitatea istorică și respectul față de valorile care ne definesc.

Lucrarea domniei sale nu este doar un exercițiu istoriografic, ci și un gest de conștiință, menit să reamintească importanța educației, a demnității și a solidarității în cadrul societății românești.

Felicitări domnului profesor Dumitru V. Marin pentru această inițiativă valoroasă și pentru contribuția sa remarcabilă la consolidarea conștiinței culturale și istorice!

Ben Todică

Sunt căutate pentru
a-și ridica premiile

MARIN V. DUMITRU, LA ZI ANIVERSARĂ!

Plecat-am UNUL din Vaslui..cu mărețul vis de ocrotire, de popularizare a LIMBII ROMÂNE și de încurajare a Tinerelor Talente DOAR pentru a-și pune speranța că Omul va lăsa amprenta sa inconfundabilă pe onoranta CULTURĂ ROMÂNEASCĂ!

A discuta despre Domnul Profesor Marin Dumitru nu se poate fără a-i cita Opera și fără a-l cita:

Cultura de bază, adică cea promovată prin Limba Română de acasă, nu mai e cătuși de puțin, azi, bazată pe folclor,...pe literatura istorică (Alecsandri, Sadoveanu) pe metafora scânteietoare, după modelul clasic deși își menține amprenta eminesciană și caragieleană....Monumentul spiritual de acum e insistent atacat de elementele "noii culturi" existențiale, așa de puternice încât îi afectează stabilitatea și permanența, de la o zi la alta. Se considera cândva că existența unui popor însemna unitatea de limbă și tradiții...Cine poate rămâne în actualitate fără să știe ceva din limba universală a computerului, cu limbajul acesta nou?...O ambarcațiune cu trecut, prezent și mai puțin clar viitor...!

Asta scria Domnul profesor Doctor V. Marin Dumitru, în anul 2017, în articolul *Cultura paralelă în România*. Acceptând o cultură paralelă, inevitabilă noii vieți scriitoricești, pentru propovăduirea și neuitarea Măriei Sale, Limba Română, Domnul Profesor- întâi de toate - iubitor al Limbii Române, până la sacrificiu, își pune nu doar semnătura, ci și resursele de talent, timp, financiare în a OCROTI marea LIMBA ROMÂNĂ, prin editarea săptămânalelor ziaristice și a Revistei-unicat, în acest ȚEL, *Meridianul Cultural Românesc!*

La început, în anul 2015, Revista avea peste 100 de pagini. Suntem în 2026. Azi, *Meridianul Cultural Românesc* are peste 1000 de colaboratori și apare în patru continente, ca un far călăuzitor al Limbii și Culturii Române!

În 10 ani, REVISTA a crescut continuu! Din popularizarea într-un oraș, s-a ajuns la un județ, apoi a pătruns în toată Moldova de aici și de peste Prut, numerele Revistei trecând, în final, granițele Țării, prin colaboratorii care-i are dar și prin numărul de cititori! Este aceasta o misiune îndeplinită într-o singură viață de Om? Este! O onorantă trecere în revistă a VIETII și CREAȚIEI Domnului Marin V. Dumitru este cartea AM FOST ODATA... așa cum rezumă în câteva cuvinte: „Dacă tot murim, de ce să murim de tot?”- de fapt o chintesență a existenței Domniei Sale pentru creația literară, pentru pionieratul în televiziunea națională, pentru rezistența- în numele creației - în fața vicisitudinilor istorice și, în primul rând, cred, pentru DRAGOSTEA dăruită Limbii Române, care i-a dictat întreaga creație de excepție! Un exemplu motivațional pentru cei care pot și îndrăznesc să ducă acest stindard mai departe! Aud și văd generațiile actuale? Să sperăm!

Trecând, într-o succintă cronologie, evenimentele mondiale și naționale, aflăm cum s-a conturat personalitatea marelui scriitor în timpul unei vieți pline, de la al II-lea Război Mondial, la Revoluția din 1989 și până azi! Consideră progresul omenirii, prin descoperirile marcante ale acelor vremuri: telefonul, televiziunea la care și-a adus contribuția, reportajele-interviu unicat

cu marele personalități istorico-politice. Aflăm, apoi, cu generozitate, date biografice personale, nașterea, botezul în vremurile dificile ale războiului dar și petrecerea făcută pentru aducere-aminte, în condițiile vitrege ale acelor ani! Sigur că o copilărie cu tatăl pe front nu putea fi una fericită! Paginile devin captivante prin prezentarea hărților color și a datelor istorice aferente luptelor, până la menționarea posturii gen. I. Antonescu, în Istorie. Descrierea anilor foametei din Moldova nu poate decât să ne ducă într-o altă dimensiune, vrem sau nu, aceste zile au existat! Suntem datori să le cunoaștem! Să NU le uităm! Este vorba despre cartea *Am fost odată...* care devine, astfel, o **carte-document!**

Câți oameni au curajul să se raporteze la o epocă și, mai ales, câți au curajul să scrie despre asta, cu referințele istorice riguroase împletite cu experiența personală, acea dureroasă descriere a foametei din Moldova care devine, din nou o cutremurătoare mărturie! Destinul marelui Om de Litere se completează datorită iubirii de carte, a tatălui care-și susține copiii să învețe, astfel Bacalaureatul devine un triumf al întregii familii!

Aceasta, cred, este **lespedea de rezistență** așezată la temelul acestui efort supra-omenesc! Să faci trei facultăți, să conduci instituții de învățământ și cultură, să susții o frumoasă familie, să devii ÎNTĂIUL în toate domeniile, devine **MAGNA CUM LAUDAE pentru viața, creația și personalitatea DOMNULUI MARIN V. DUMITRU, tezaurul uman viu al județului Vaslui**. Îmi asum acest titlu, care nu-i aduce marelui scriitor o stea în plus în palmaresul Domniei- Sale! Eu mi-am permis să-l denumesc așa privind în perspectivă- pentru generațiile viitoare- toată Opera, Munca, existența unui Om! Prezentând viața și Opera dlui profesor Marin Dumitru, prin viu grai, elevilor mei, le-am văzut uimirea și admirația! Așa mi-a fost inspirată sintagma *tezaur uman viu*, deoarece, după prezentare, Domnul Profesor era acolo, în mijlocul lor, vorbindu-le, încurajându-i să fie ROMÂNI, arătându-le calea scrisului, deloc ușoară, dar singura potrivită pentru a ne semnala existența în Lume! Un luptător al condeiului care a avut curajul de a-și expune propriile valori, de a le apăra, chiar cu prețul unor relații scriitoricești, de a spune Lumii cine suntem! **Nasc și la Moldova Oameni!... și vor mai naște! Dar va fi imposibilă de egalat Truda acestui reputat OM DE CULTURĂ care mai mult a dăruit, decât a primit!**

Azi, la zi aniversară nu putem decât să-i mulțumim pentru tot efortul depus! Felicitări pentru ziua aniversară la care au asistat ziaristi, poeți, scriitori de aici și din Republica Moldova, deputați, membri ai Administrației locale și numeroși elevi! O sală plină a omagiat, astfel, munca unui Om de valoare!

Rămâne, să sperăm, respectul generațiilor viitoare care vor avea privilegiul să-i citească Opera și, poate, nepoții și stră-nepoții o vor continua!

LA MULȚI ANI CULTURII ROMÂNE ȘI LA MULȚI ANI OMULUI DE CULTURĂ MARIN V. DUMITRU!

Prof.dr. Monica- Luminița Cozmei,
Iași, mai 2026

1 Marin Dumitru, Meridianul Cultural Românesc, aprilie-mai-iunie 2017

SPIRIT = STOP: OCM

Chiar trebuie să vă atrag constant atenția că s-a realizat un monument complex numit SPIRIT STOP menit să înfățișeze evoluția Vasluiului în ultimii 54 de ani, că las viitorimii mărturie din această epocă.

Dacă... mereu cei care vin nu vor să rămână tâmpiți, trebuie să ia cunoștință de aceste acte și fapte cultural-sociale.

(Pe str. Frunzelor, 2, Vaslui).

SPIRIT-STOP!!!

Dumitru V. MARIN

D.V. Marin este astăzi TEZAURUL UMAN VIU al județului (prof. dr. Luminița COZMEI, Ziua Presei Vasluiene)